№. 112.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Vrijdag den 10 Mei.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Donderdag 9 Mei,

behelzende de jongste *Belgische* en *Fransche* Nieuwstijdingen en *Beurspryzen.*

BELGIE.

BRUSSEL, den 8sten April.

Heden vertrekt de koning voor zijn reistogt door de Vlaanderen. — De graaf *de Linange*, deszelfs neef, is eergisteren naar Calais vertrokken.

— De *Courrier* is tegenwoordig met het blad van den heer *Lebeau*, *l'Indépendant*, in voortdurenden strijd gewikkeld, omtrent den tegenwoordigen gang van zaken alhier te lande. Laatstgemeld blad neemt van het eerstgen. artikel over, 't welk ten titel voerde: » Het ministerie en de oppositie tegen over de kies-kollegien" en plaatst daarboven: » Acte van beschuldiging door den heer *L. Jottrand*, redacteur en chef van den *Courrier Belge* tegen het ministerie *Lebeau* opgemaakt;" daarbij voegende, dat het voldoende is voor het wederleggen dezer beschuldiging, dat de kiezers den naam der beschuldigden met dien van den beschuldiger slechts gelieven te vergelijken. De *Courrier* kan, naar hij zegt, niet regt begrijpen, wat de heeren *Lebeau* en *Rogier* met deze vergelijking tusschen hen en den redacteur van den *Courrier belge* bedoelen. Even als deze - zegt hij - zijn zij uit het volk voortgekomen, als hij, zijn zij dagbladschrijvers geweest, als hij, leden van het nationaal congres, en wanneer zij, in hunne wederkeerige loopbaan, geen punten van vergelijking meer aanbieden, is het niet de *Courrier belge*, die voor zijne vrienden en het publiek, voor den inhoud zijner vorige meeningen, en voor het te kort doen van al zijne vroegere gedragingen, te bloozen heeft."

— De heer *Pirson*, vertegenwoordiger van het district Dinant, heeft aan de kiezers eenen rondgaanden brief gerigt, waarin hij den gang van het ministerie tot op de ontbinding der kamers, en het middelen, waarvan het zich voor het verwijderen van de aan dezelve niet toegedane personen zou bediend hebben, blootlegt.

— Uit Antwerpen schrijft men dat de vaartuigen, het belgisch eskadertje uitmakende, en tot heden voor Antwerpen gestationeerd, eergisteren van daar de rivier afgevaren is, om zich bij de kanonneerboot No. 3 te voegen, die als voorpost bij het fort St. Maria ligt geankerd, ten einde aldaar door den koning morgen in oogenschouw te worden genomen. Bij deze gelegenheid heeft de brigantijn *het Congres* groot gevaar geloopen om tegen het Vlaamsche Hoofd op het drooge vast te raken, doch is door eene tijdige wending het gevaar nog gelukkig ontkomen. Een rijk versierd vaartuig, aan den generaal *Buzen* behoorende, aan welks boord de koning zich voor de inspectie begeven zal, zou gisteren te Antwerpen te water worden gelaten.

— Het *Journal d'Anvers* houdt het volgende:

» Eergisteren is het Hanoversch vaartuig de *Vrouw Anna*, kapitein *Uffen*, van Corsaer komende en met haver geladen op de gewoonlijke bank nabij Bath vastgeraakt; dit vaartuig ware onvermijdelijk verloren geweest; maar de hollandsche matrozen zijn met meer dan acht boten en dertig mannen gekomen, van ankers, touwen, ankerspillen op vlotten, enz. voorzien, en in minder dan een uur tijds was in weerwil van het slechte vaarwater het vaartuig buiten gevaar en wederom vlot.

» Kapitein *Uffen* kan niet genoeg in den lof der zeelieden die ter zijner hulp zijn gekomen uitwijden, alsmede over hunne behendigheid en de zamenwerking in hunne verrigtingen; zij hebben geene de minste vergelding willen aannemen, alhoewel zij expresselijk vlotten voor het doen werken der ankerspillen hadden vervaardigd."

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Mei.

In de zitting der kamer van gedeputeerden van heden, is door den minister van financien een nieuw ontwerp van wet, omtrent het fonds van amortisatie voorgedragen. Volgens dit ontwerp zal genoemd fonds van den 1 Julij aanstaande, ponds pondsgewijze en naar evenredigheid van de nominale hoofdsom, verdeeld worden tusschen de onderscheidene soorten van renten. De wederinkoop van renten zal aan de voorwaarde onderworpen zijn, dat dezelve niet boven pari zijn gerezen, en zoodra dit het geval mogt zijn, zullen de penningen tot den wederinkoop bestemd, tot gunstiger gelegenheid bewaard, en intusschen tegen eene interest van vijf [illegible] worden gelaten. — De eene en andere dier bepalingen [illegible] met het voorstel, dat door den heer *Laffitte* ontworpen was, overeen te stemmen.

— Door den telegraaf heeft men berigt ontvangen, dat de hertog van *Orleans* in den avond van den 4den dezer te Londen is aangekomen, en op zijne reis door de engelsche autoriteiten met de plegtigste eerbewijzen is ontvangen. Voorts zoude Z. K. H. voornemens zijn om het fransch eskader, dat thans met het engelsche op de reede van Duins is vereenigd, te bezoeken. 's Konings naamdag is op den 1sten dezer ook door de vlotelingen plegtig gevierd en de engelsche schepen hebben dien dag de driekleurige vlag geheschen en in het koninklijk saluut gedeeld.

— De dagbladen der oppositie zijn nog heden vol van allerlei bedenkingen over de belangrijke tijding, die gisteren door het ministerie omtrent de Turksche aangelegenheden werd medegedeeld. Zij merken daarbij op, dat men als met opzet slechts met weinige woorden van die voorwaarden melding maakt, welke steeds door *Ibrahim*-bassa worden aangedrongen, en welke de Porte echter tot het laatste toe even beslissend heeft van de hand gewezen. Zij brengen hiermede in verband, dat het Russisch kabinet, volgens eenige Duitsche dagbladen, zijne legermagt in de zuidelijke provincien steeds versterkt, en meenen dus dat de geheele onderhandeling wel niet anders dan een middel konde zijn om uitstel te verkrijgen en later met eene geduchte overmagt de geheime bedoelingen, tusschen de Porte en het gemeld kabinet overeengekomen, ten uitvoer te leggen.

— Desen morgen is bij de Spaansche ambassade een buitengewoon courier uit Madrid aangekomen, die, zoo men zegt, het berigt zoude overbrengen, dat het ministerie geheel gewijzigd was en met name de heer *de Zea Bermudez* uit zijne hooge betrekking [illegible].

[illegible] genoteerd: de 5 pCt. kont. 105,80; op tijd 105,30; de 3 pCt. kont. 77,70; op tijd 77,75; Nap. renten kont. niet genoteerd; op tijd 92,40; Sp. perpet. kont. en op tijd 76½; 3 pCt. 44½; Cortes 16.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den Mei.

De 23ste verjaardag van H. K. H. Prinses *Marianne*, echtgenoote van Z. K. H. Prins *Albert* van Pruissen, wordt heden op de gebruikelijke wijze, met uitsteken van vlaggen en het houden eener groote parade, alhier gevierd.

— Uit 's Hage schrijft men het volgende:

Gisteren avond is Z. K. H. de Prins *van Oranje* in deze residentie aangekomen. Hoogstdezelve zal de viering des verjaardags van H. K. H. Prinses *Albert van Pruissen* op morgen alhier bijwonen. Heden ochtend heeft Z. K. H. met de Prinses zijne gemalin de kermis bezocht, die alhier thans, door het schoone weder begunstigd, luisterrijk is, en door talrijke bewoners van andere steden en plaatsen bezocht wordt. Des middags heeft er groote receptie van heeren bij H. K. H. Prinses *Albert van Pruissen* plaats gehad.

— Z. Exc. de minister van financien heeft, bij resolutie van 27 April jl., de heeren gouverneurs doen opmerken, dat, ten gevolge van art. 12 der wet van 16 Junij 1832, de verordening van § 28 van tabel no. 16, opzigtelijk de akten van vrijstelling, aan de, in § 27 opgenoemde schippers uit te reiken, als vervallen moet worden beschouwd; blijvende gezegde § 28 alzoo nog alleen van toepassing op de eigenaars, schippers of bevelvoerders van alle andere der in § 26 vrij verklaarde vaartuigen, dan de noodschuiten, en die, beneden de maat van belastbaarheid; dat echter, ook ten einde 's Rijks regten te verzekeren, en een behoorlijk toezigt ten dezen daar te stellen, alle schippers, die, met hun huisgezin, het geheele afgeloopene jaar door, bestendig in hunne vaartuigen hebben gewoond, en geene buiten-rivieren of wateren enz. bevaren, noch in het voorgaande jaar bevaren hebben, onverschillig of zij, in verband met de uitgebreidheid en en winstgevendheid hunner beroeps, al dan niet aanspraak kunnen maken, om door controleurs en zetters tot een verminderd regt te worden aangeslagen, in hunne aangifte zullen moeten vermelden, dat zij in het [illegible] geene andere huisvesting hebben gehad dan [illegible] pen, en met deze geene buiten-rivieren, [illegible] noch de Zeeuwsche stroomen [illegible] bevaren hebben, [illegible], nader opgegeven bij [illegible]

heden in het patent uitdrukkelijk melding gemaakt behooren te worden.

— Er is bepaald geworden, dat alle officieren der schutterijen, die hetzij à la suite gevoerd, hetzij naar hunne haardsteden met onbepaald verlof vertrokken zijn, bij het mobiele leger door andere heeren zullen moeten vervangen worden.

— Het Arlonsch dagblad meldt, dat de voor eenige dagen te Otrange door de Pruissen aangehouden belgische douanen nog steeds in het fort Bourbon op kosten der bondsvergadering gevangen gehouden worden. Naar gemeld blad meent zou men deze arrestatien in verband te beschouwen hebben met de weder begonnen vervolgingen tegen zekeren *Mathias Kohl* en de heeren *Tornaco*; en de intrekking der tegen deze personen uitgevaardigde mandaten de prijs moeten zijn voor de weder in vrijheid stelling van gemelde belgische beambten. — Een andere douanier, die bij verandering van woonplaats zich binnen den omtrek der vesting Luxemburg had gewaagd, was insgelijks door de Pruissen gearresteerd.

— De *Hamburger Korrespondent* deelt den volgenden brief uit Berlijn van den 29sten April mede:

» Het kan thans wel niet ongepast zijn, om den uittogt der Polen uit Frankrijk en het doel daarvan in het ware licht te stellen, en te doen zien, dat hun aanvoerder, de overste *Antonini*, niet slechts op zijne vroegere reis van Polen naar Frankrijk, veelvuldige blijken van zijnen wensch om eene omwenteling in Duitschland te bewerken, gegeven heeft, maar ook later uit Frankrijk bij herhaling zulke wenschen heeft uitgedrukt. Dat er tusschen *toen* en *nu* verband bestaat, kunnen wij met den vinger aanwijzen, en wij willen daarom eerst de brieven vermelden, door welke de overste *Antonini* uit Besançon zijne staatkundige gemeenschap met Duitschland heeft trachten te onderhouden. Verscheidene pruissische onderdanen ontvingen zulke brieven, die meestal op denzelfden leest geschoeid waren, en door hen, overeenkomstig hunnen pligt, aan hunne overheden zijn uitgeleverd. Het onkruid van dezen aard kan in den pruissischen grond geen wortel schieten! Ook in het groot-hertogdom Baden ontvingen zelfs ambtenaren, zoo als bij voorbeeld de raad in het hofgeregt S., te Rastadt, soortgelijke brieven. Een daarvan willen wij hierachter laten volgen, hij is in het Duitsch geschreven, uit Besançon van den 13den maart 1832 gedagteekend, draagt de woorden: » *Antonini, Kolonel*," tot onderschrift, en luidt aldus: » Tot nu toe heb ik niet aan u kunnen schrijven, want eerst voor een paar dagen ben ik van mijne reis, waarop ik alles opgenomen en nagespoord heb, hier teruggekeerd. Ik heb veertien dagen te Parijs doorgebragt, en heb er geen berouw over. Bijna dagelijks heb ik *Lafayette* gesproken, en ik deel u thans mede, wat hij mij gezegd heeft. De Franschen zijn, wegens het laten sterven der Polen, er algemeen toe gestemd, om het Fransche ministerie en den koning omver te werpen, maar zij willen niet zelve beginnen, en zien altijd naar Duitschland om. Wij doen wat wij kunnen, en trachten innige vriendschap te sluiten met personen van alle standen, die goed gezind zijn. Bij allen heerscht de grootste geestdrift; zij, die hier in naam der regering heerschen, moeten bij ieder voorval met het volk instemmen. Denk niet, waarde vrienden en brave Duitschers, dat wij hier ingesloten zijn. Wij gunnen der regering geene rust; en schreeuwen steeds, opdat het ons vergund worde, een Poolsch legioen op te rigten; en zoover moeten wij het ook brengen. Ons ontbreekt echter alle kennis van hetgeen bij u te hopen is, en van het nieuws, dat gij hebt. Daarom verzoek ik u, beste vriend, dat gij mij dikwijls schrijft en van alles onderrigt." — Deze *Antonini* is thans de aanvoerder van den uit Frankrijk gevlugten hoop Polen, van dien hoop, die gevlugt is, toen de moordtooneelen te Frankfort aan den Main voorvielen, en ontaarde zonen van Duitschland de Duitsche vrijheid in bloed en vlammen wilden grondvesten! — Doch nog sterker sprekende en zelfs voor geenerlei dubbele uitlegging vatbaar zijn de proclamatien, die deze Polen, na zoo ligtzinnig hunne schuilplaats verlaten te hebben, aan hunne in Frankrijk achtergeblevene broederen rigtten en overal heen zonden, waar zij op eene gelijke gemoedsstemming en krachtdadige hulp meenden te kunnen rekenen. In deze proclamatien komen de volgende zinsneden voor: » Wij snellen heen, *om Duitschlands vrijheid te verdedigen*; wij snellen heen, want onze pligt gebiedt, en de stem van ons hart, van ons geweten roept. Maar herinnert u, broeders, dat onze pligt op tweeërlei wijze vervuld kan worden; dat op deszelfs vervulling de laatste hoop van ons vaderland berust, en dat men de stem van het hart moet trachten te onderdrukken, om het doel niet te missen. Blijft dus rustig achter, wacht het einde van den strijd in Frankrijk af, en wacht daar, tot gij het vaderland op eene andere wijze nuttig kunt worden. Ieder bekwaam veldheer gevoelt de behoefte aan eene achterhoede. Wij rekenen op u, als het er op aankomt. Steeds zullen wij een deel van de bende uitgewekenen uitmaken, met het centraal committé, hetwelk de belangen van alle Polen omvat, in verband blijven, en steeds aan *Dwernitzky* getrouwelijk van alle onze handelingen berigt geven. Vaart dan wel, tot wij u wederzien! Mogt de staat van zaken in Frankrijk zich niet ten voordeele der Polen veranderen; mogt men u of het vaderland laten ontgelden, dat *wij tot den strijd voor de vrijheid naar Duitschland trekken*, volgt dan ons en gij zult steeds in ons uwe broeders wedervinden." — Hoe kan er dit alles over het doel der uit Frankrijk getrokkene en voorloopig in Switserland aangekomene benden gewapende Polen nog de minste twijfel overblijven?"

— Van Petersburg meldt men den 24sten April het volgende:

Z. M. de Keizer heeft, ten einde den Sultan in de tegenwoordige hagchelijke omstandigheden een duidelijk bewijs van zijne levendige deelneming in het welzijn van Zijne Hoogheid te geven, den generaal-adjudant graaf *Orloff* met eene bijzondere zending bij dien Souverein belast. De graaf vertrekt in hoedanigheid van buitengewoon ambassadeur en zal dien post zoo lang bekleeden als zijne tijdelijke zending duurt. Den 21sten is hij van Petersburg naar Konstantinopel op reis gegaan. Daags te voren is de Turksche brigade-generaal *Namick*-pacha hier aangekomen, om den Keizer, in naam van den Sultan, zijnen hartelijken dank te betuigen voor den openlijken en trouwen bijstand, dien hem Z. M. verleent. Den 21sten was *Namick*-pacha bij de parade tegenwoordig en had vervolgens de eer bij den Keizer eene bijzondere audientie te hebben.

— Den 27sten April is de veldmaarschalk prins *Paskewitz* van Petersburg te Warschau terug gekomen.

— In een dagblad van New-York wordt gemeld, dat eene kerk in de nabijheid van Facunga, in de Zuid-Amerikaansche republiek van Equador, terwijl er de mis in gevierd werd, in brand geraakt is, en, door den plotselijken aandrang de deuren gesloten geraakt zijnde en bij geene mogelijkheid geopend hebbende kunnen worden, de geheele verzamelde menigte in de vlammen is omgekomen, met uitzondering alleen van den pastoor, die het door een venster ontkomen was. Het getal der omgekomenen werd buiten de kinderen, op ten minste 500 begroot.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den Mei.

De Beijersche troepen die onlangs naar Neustadt werden afgezonden om aldaar de rust te herstellen zijn reeds naar hunne vorige standplaats terug gekeerd.

— De afgevaardigde, *Pfizer*, die het besluit der Wurtembergsche standen omtrent de besluiten der bondsvergadering wist door te drijven, en tot derzelver ontbinding aanleiding gaf, is bij eene der laatste verkiezingen te Tubingen nagenoeg met algemeene stemmen weder ingekozen.

— Op den 29 april werd de nieuw opgerigte hoogeschool te Zurich met de meeste plegtigheid ingewijd. De hoogleeraar *Oken* aanvaardde het rectoraat met eene gepaste redevoering.

— De Zwitsersche landdag te Zurich heeft op den 30 april een verslag der commissie over de Bazelsche aangelegenheden in overweging genomen, waarbij werd voorgesteld om de regering van Liestall te magtigen dat dezelve provisioneel en tot de geheele uitvoering der vorige besluiten van den landdag de kantonnale eigendommen in beslag zoude kunnen nemen. Terwijl hier tegen echter onderscheidene bedenkingen waren ingebragt is dat voorstel nogmaals aan de commissie verzonden. In eene der eerstvolgende zittingen zal men waarschijnlijk de beraadslaging beginnen over de transitoire maatregelen bij het invoeren eener nieuwe bondsakte, terwijl de onderscheidene kantons reeds werden uitgenoodigd om voor den 10den junij hunne beslissende meening over het ontwerp dier bondsakte te doen geworden, opdat zeven dagen later die kantons, welke hunne goedkeuring daaraan hadden gegeven, dezelve zouden kunnen onderteekenen, en in werking brengen.

— Uit Konstantinopel zijn geene nadere berigten dan van den 16den april; dezelve bevestigen dat men zich met eene spoedige schikking van het verschil tusschen *Mehemed*-ali en de Porte vleide. In den afstand van het distrikt Adana zoude de Sultan voorzeker niet ligt bewilligen, doch *Ibrahim*-bassa zoude van zijnen kant, op het berigt dat de Russische troepen reeds werkelijk de Aziatische oever van den Bosphorus bezet hadden, en dat zulks in de hoofdstad ook niet tot de geringste onlusten, waarop hij stellig gerekend had, had aanleiding gegeven, waarschijnlijk op dit punt toegeven, of hetzelve aan den uitslag van nadere onderhandelingen onderwerpen. Inzonderheid scheen men bij de Fransche legatie sedert de terugkomst van den heer *de Varennes* hiervan overtuigd en was dan ook daar de verlegenheid, waarin men zich zich sedert de mislukte poging van den admiraal *Roussin* om zich als dictator in het Oosten op te werpen, bevonden had, merkelijk geweken.

Bij de tegenwoordige gesteldheid der Oostersche aangelegenheden zal men niet zonder belangstelling de volgende voor naauwkeurig

opgegeven nota lezen, van de militaire magt van den pacha van Egypte, Mehemed-Ali.

De infanterie bestaat uit vijftien geregelde regimenten, waarvan een garde-regiment: zij tellen van drie tot vijf bataillons van 800 man ieder, van dezelve ligt bezetting te Cordafan, in Candia en in Mekka. De kavallerie is acht geregelde regimenten, elk van zes eskadrons en van 133 man ieder eskadron, sterk; voorts eenige overblijfselen der voormalige ortas, welke de dienst van de gendarmerie waarnemen, en een korps Arabieren van omtrent 2000 man. De artillerie is sterk drie geregelde bataillons van 800 man ieder, een trein-eskadron van 800 man, en vijf ortas ongeregelde troepen à 400 man; in het arsenaal te Caïro bevinden zich twee batterijen veld-artillerie, van zes stukken ieder en naar het fransch model vervaardigd. Het leger heeft ook drie bataillons sapeurs-mineurs van 800 man; de vier bataillons jonge Turken, eindelijk, die tot eene kweekschool voor infanterie-officieren strekken, tellen 2,400 man, en de school, de school van den staf geheeten, geeft voor dit korps en voor de onderscheidene andere wapens, 1,200 man. Men acht dat het effectief van het korps Arabische-Bedouinen gemakkelijk verdubbeld kon worden. Candia heeft daarenboven eene krijgshaftige bevolking, van welke Mehemed Ali bij de jongste gebeurtenissen partij moet getrokken hebben.

De infanterie is gekleed met een roode buis of kamizool, een wijde broek tot beneden de knie gaande en met eene soort van slobkousen, die den voet bloot laten; overigens is hij zonder kousen, zonder hemd en van eene afzigtige onzindelijkheid. De wapening laat veel te wenschen over; de kavallerie is voortreffelijk; de artillerie goed, in weerwil van het Europeesch onderrigt, meer in snelheid dan in juistheid van schot uit te munten.

De school van den staf, op vier uren afstands van Caïro, op de hoogte geplaatst, welke de groot-visier bij den slag van Heliopolis bezette, telt 120 kweekelingen van 20 tot 25 jaren, die zich door hunne vatbaarheid onderscheiden. De geneeskundige dienst is door een verdienstelijk man, de heer Clot, uitmuntend ingerigt. Eene geneeskundige school is door hem bij het hospitaal van Abouzabel gevoegd, 't welk meer dan 1500 bedden telt.

De Turken zijn de bevoorregte klasse: aan hen verblijven de bevelhebbers-plaatsen; [illegible] vallen, de vermaledijingen en verpandingen [illegible] minder vatbaarheid bezitten of omdat zij [illegible] zijn, of om reden de pacha tot nog toe de trotschheid der Osmanlis van Konstantinopel heeft willen ontzien? De vijanden der krijgshervorming in het keizerrijk hebben deze onregtvaardigheid van Mehemed-ali hem tot eene verdienste aangerekend; zij hebben daaruit opgemaakt, dat hij de Arabieren alleen aan de schande van den wapenhandel en onzer enge kleederen onderwierp; om reden zij tot het geslacht der rajas behoorden.

Men kan aannemen dat de gezamenlijke magt van Mehemed-ali tegenwoordig meer dan 100,000 man bedraagt. Het leger van Ibrahim is 36,000 man sterk. Syrie wordt bezet gehouden door de bergbewoners van den Libanon en van den anti-Libanon, welke teeds bij het begin van den oorlog voor den onder-koning partij kozen [illegible]. Voegt men hierbij dat de Egyptische marine uit 25 à 30 oorlogsvaartuigen bestaat en de Turksche zeer verre overtreft, zoo zal men zich gemakkelijk een denkbeeld kunnen maken van Mehemed-ali hulpbronnen, op het oogenblik van zijnen inval in Syrie.

Wetenschappelijke Berigten.

BOEKDRUKKERIJ VAN EEN ENGELSCH DAGBLAD.

Een dagelijks in [illegible] dagblad geeft ons het treffendst voorbeeld [illegible] van de verdeeling in den arbeid, en [illegible] van de toepassing der werktuigkunde tot het bespoedigen van den arbeid. Bij een wel ingerigt dagblad heeft elk gedeelte zijne bijzondere mede-arbeiders, die van hetzelve bepaaldelijk hunne studie maken. De staatkundige artikels worden door eene klasse van redacteurs bezorgd, de schouwburg-artikelen en die over de schoone Kunsten door eene andere, enz.; maar voornamelijk moet voor de mededeeling der parlements-zittingen de uitgebreidste medewerking met de grootste voortvarendheid gepaard gaan. De parlements-zittingen, die eerst des namiddags na vijf uren beginnen, duren somwijlen tot drie of vier uren in den morgen voort, waardoor maar weinige uren ruimte van het einde der zitting tot aan de uitgave van het blad overblijven. De redevoeringen moeten door de snelschrijvers (reporters) opgenomen, door hen gebragt worden aan het bureau der redactie, dat misschien een of twee engelsche mijlen afgelegen is, [illegible] leesbaar gesteld en overgeschreven worden, gezet door den [illegible] door den corrector, in pagina's gebragt, gedrukt, [illegible] verspreid en op de post worden bezorgd. Van sommige morgenbladen worden dagelijks van vijf tot tienduizend bladen verkocht. Verondersteld dat er maar vierduizend benoodigd waren en er niet meer dan vijfhonderd in het uur konden gedrukt worden (en dat was het meeste wat twee werklieden en een leerjongen met de oude persen konden doen) zoo zou men zestien uren voor het afdrukken der geheele oplage behoeven. Welnu, met de mecanieke pers zijn de vierduizend exemplaren in een uur tijds opgenomd.

De duizenden personen, die op de onderscheiden deelen van onzen aardbol den Times of den Morning Chronicle lezen, vermoeden weinig, welk een welgeorganiseerd tooneel van werkzaamheid de werkplaats van een Engelsch dagblad in den nacht aanbiedt, of de grootheid van het vernuft en der werktuigkundige schranderheid, die tot hun vermaak of onderrigt wordt in 't werk gesteld. Ongeveer een honderdtal personen worden in elk etablissement gebruikt en ten minste twaalf snelschrijvers voor ieder dagblad wonen, gedurende de parlementaire sessie, dagelijks geregeld de zittingen bij van het huis des lords en dat der gemeenten; ieder hunner verwijdert zich na een uur arbeids op zijne beurt, om in gewonen stijl de zoo even te voren gehoorde en met verkortende teekenen aangestipte redevoering over te brengen. Gedurende dien tijd zijn vijftig zettersgezellen aan het werk; sommige dezer hebben reeds in pagina gebragt de inleiding eener redevoering, van welke weder andere het tweede gedeelte zetten, terwijl het derde gedeelte in den zak van den spelschrijver, dien men nog wacht, wordt overgebragt, en het welsprekend slot op datzelfde oogenblik de vergaderzaal van het eenparig gejuich doet weergalmen. De drukletters elkander onophoudelijk volgende, scharen zich weldra in regels en lange strooken, tot zij met de andere bouwstoffen van het dagblad vereenigd, te zamen acht-en-veertig, in den vorm geregeld verdeelde kolommen uitmaken. Nu zou de hand van den werkman te traag worden om de ongeduldige nieuwsgierigheid te voldoen; maar de stoom komt hem te hulp. De inkt komt door het volmaakste mecanismus bijna van zelve op de drukletters; vier werklieden brengen zonder tusschenpoozen groote bladen papier nabij de vereenigingvan twee groote cylinders, die haar met eene onverzadelijke hebzucht schijnen te verslinden; andere cylinders brengen de bladen op den reeds met inkt bestreken vorm, en [illegible] gelijk [illegible], geven zij haar, door [illegible] gedrukt, aan de vier werklieden weder terug. Zoo worden in een uur tijds vierduizend vellen papier aan eene zijde gedrukt, en eene oplage van twaalfduizend exemplaren van een dagblad is binnen zes uren onder het publiek verspreid.

De Gazette médicale deelde onlangs de volgende opgave mede omtrent den staat van het armwezen te Parijs. Volgens de laatste officiele telling bedroeg in het jaar 1831, de bevolking een geheel van 770,286 zielen, waaronder 68,986 uit openbare armen-fondsen worden bedeeld. Intusschen kan men dit laatste getal gerust verdubbelen, wanneer daarbij worden gerekend de behoeftigen, die niet als armen bekend staan, doch echter in de weldadigheid van bijzondere personen ondersteuning vinden, zoodat men over het geheel kan aannemen, dat een zevende gedeelte der bevolking van aalmoezen leeft. De meeste der armen van beide genoemde klassen behooren niet in de hoofdstad te huis, maar zijn vroeger, vele in andere betrekkingen, uit de departementen gekomen.

Bij het uitgraven van eenige grondslagen der kerk St. Rocca in de straat Ripetta te Rome, heeft men [illegible] Mozaik gevonden, van eene buitengewone grootte. Dezelve was op eenen [illegible] afstand van den Tiber, ruim vijftien voeten diep in de aarde bedolven, hetgeen op nieuw een bewijs strekt, hoezeer de grond en het bed dier rivier door verloop van tijd is verhoogd geworden. Het mozaik is zwart op eenen witten grond, en stelt eenige tooneelen uit de geschiedenis van Bacchus voor. De geheele oppervlakte der tafel zal eerst dan kunnen worden opgegeven, wanneer dezelve geheel is opgegraven.

[illegible] Pompiers, te Brügge, behooren onder de eerste, die, ten gevolge eener nieuwe uitvinding, van kleederen zijn voorzien geworden, welke, ook te midden van het hevigst vuur, onbrandbaar blijven. Dezelve bestaan geheel uit laken, dat in eene gesatureerde oplossing van zwavelzure thoonaarde (aluin) en zwavelzure kalkaarde (gips) herhaalde reizen wordt gedoopt, en even zoo dikwijls gedroogd wordt, in eene oplossing van zeep wordt vochtig gemaakt. Ook het hoofd, de voeten en handen zijn door eene dergelijke stof bedekt, terwijl het gezigt onder een masker van papier maché, op dezelfde wijze toebereid, wordt verborgen. Voor de oogen zijn horlogieglazen, aan de binnenzijde door een fijn draadwerk overdekt, aangebragt. De ademhaling [illegible] geschiedt met behulp eener vochtige spons. [illegible] steeds met het beste gevolg heeft men [illegible] proef genomen. Dezelve [illegible] niet groot, daar eene gansche [illegible] vijf-en-twintig gulden komt te staan.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 8den Mei.*

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten 4½ Ure.
Nederlanden,	Werkelijke schuld,	2½	pCt.	45¼	45⅜	45 7/16
	Dito dito	5	»	84¾	85	84⅞
	Uitgestelde schuld		»	1⅝	1⅝	1 25/32
	Kansbiljetten dito		*f*	19 15/16	20⅛	20
	Amortisatie Syndicaat	4½	pCt.	78¼	78⅜	78⅝
	Dito dito	3½	»	64¾	64⅞	64⅞
	Schatkistbiljetten	6	»	100 15/16	101	101
	Oorlogs-lasten	5	»	97⅝	97⅞	97⅞
	Leening 1831	6	»	101¾		
	Handel-Maatschappij	4½	»	88¾	89	89
Frankrijk,	inschr. op 't Grootboek	3	»	78½	78⅝	78½
Engeland,	Dito per 13 Mei	3	»	87⅞	88	87⅞
Spanje,	Certific. Amst.	5	»	67 9/16	67¾	67 9/16
	Dito dito à *f* 1000	3	»	44⅜	44⅞	44½
	Uitgestelde 3 pCt. Schuld		»	13	13⅛	
	Cortes Bons te Londen	5	»	15½		
Napels,	Certificaten bij *L & B*	5	»			
	Dito bij *Falconnet & C*	5	»	83½		
	Leen. te Lond. bij *Rotschild*	5	»			
Rusland,	Obl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	97¾	98	98
	Dito dito 1828 en 1829	5	»	98¼	98¾	98⅝
	Cert. bij dito 1831 en 1833	5	»	88⅛		
	Obl. te London	5	»	94½		
	Certif. te Hamburg	5	»			
	Inschrijving in Assig.	6	»	64⅞	64 15/16	65⅛
	Certificaten van dito	6	»	64⅝	65	65
Poolen,	Aand. met Looting fl 300		*f*			
Pruissen,	Dito dito R. 50		»	94		
Oostenrijk,	Dito dito *f* 100		»			
	Dito dito » 250	4	pCt.	405	406	
	Metalliek	5	pCt.	89⅛	89½	89⅜
	Dito te Londen genegotieerd	5	»			
	Dito	2½	»			
	Ween. Bank bij *Goll & C*	5	»	92		
	Dito	4	»	78½		
	Certif. Stadsbank bij dito	2½	»			
	Weener Bank-Actien	3	*f*			
Denemarken,	Leening te London	3	pCt.			
Braziliën,	Dito bij *Rotschild*	5	»	65	66¼	66½
Grieksche,	Dito te London	5	»	28¾	31	

* * Getrouwd:

L. P. J. SNABILIÉ,

Med. Doct. en Chirurgijn-Majoor, Ridder der Militaire Willems-orde.

en

JONKVROUWE A. J. VAN GEEN.

BREDA, den 8sten Mei 1833.

* * Getrouwd:

J. DOLK, Hz.

en

W. VAN DER BURGT.

Breda, 8 Mei 1833.

* * Heden achtend ten *elf* ure, beviel zeer voorspoedig van haar *achtste* Kind, zijnde eene welgeschapene DOCHTER, P. R. VAN DEN BROEK, geliefde Echtgenoote van

J. H. HEIJL,

Ontvanger van 's Rijk Belastingen.

ZEVENBERGEN, den 6sten Mei 1833.

PS. Strekkende deze als bijzondere kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE van DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

Provincie Noord-Braband.

Eerste Ressort. *Agentschap* Breda.

AANBESTEDING.

De Agent van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op Maandag den 20sten Mei 1833, des voormiddags ten tien ure, ten Stadhuize van *Breda*, en ten overstaan van den Heere Burgemeester dezelve Stad, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen, in het 1ste Ressort, publiek, voor een tijdvak van één Jaar, gerekend te zijn ingegaan den 1sten April 1833, en eindigende den 31sten Maart 1834, aan de minst aanbiedenden aanbesteden:

Het dagelijksch ONDERHOUD der Groote Wegen der 1ste Klasse, Tolhuizen en verdere daartoe behoorende Objecten in het Ressort van gemeld Agentschap, *te weten:*

1°. De Groote WEG der 1ste Klasse, N°. 3, gedeelte van het Veerhuis te *Sleeuwijk*, tot de Bossche Poort der Stad *Breda*.

2°. De Groote WEG der 1ste Klasse, N°. 3, gedeelte van de Antwerpsche Poort der Stad *Breda*, tot de Limiet-Scheiding der Provincie *Noord-Braband* en *Antwerpen*.

3°. De Groote WEG der 1ste Klasse, N°. 7, gedeelte van de Moerdijk tot de aansluiting aan den Grooten Weg N°. 3, bij het Tolhuis N°. 4, of de Stad *Breda*.

4°. De Groote WEG der 1ste Klasse, N°. 8, gedeelte van den Grooten Weg der 1ste Klasse, N°. 3, in den Teteringschen Dijk, tot de Maasdijksche Brug of Limiet-Scheiding der Arrondissementen *Breda* en *'s Bosch*.

De Konditiën en Bestekken liggen ter lezing ten Kantore van den Administrateur der Domeinen, in het 1ste Ressort, te Arnhem, en den Agent van het Domein te Breda, in het Lokaal van het Provinciaal Gouvernement te 's Hertogenbosch, ter Secretarijen van 's Hertogenbosch en Breda, en voorts te 's Bosch in het Koffijhuis bij *van Daren*, te Raamsdonk in het Huis ten Dijk, te Gorinchem in de Doelen, te Ameiden in de Societeit, te Werkendam in de Zwaan, te Terheijden bij *C. van Lommel*, te Breda bij de Wed. *Oers*, *P. Aertgeers* en de Wed. *Vermunt*, te Tilburg in het Zwaard, te Klundert in de Oranje Societeit en te Moerdijk bij *Simons*.

Zullende de nadere Informatiën te bekomen zijn, zoo ten Kantore van den Agent te Breda, als bij de Opzigters *J. Jurgens* te Terheijden, en *Bozemans* te Raamsdonk, welke de noodige aanwijzingen zullen doen; voor den Weg N°. 7, op den 15den Mei, voormiddags ten 9 ure, aan de Moerdijk voor den Weg N°. 3 en 8, den 17den Mei, voormiddags ten 9 ure, aan den Tol N°. 7, bij Breda en voor den Weg N°. 3, gedeelte van Sleeuwijk naar Breda, den 18den Mei, voormiddags ten 9 ure, te Sleeuwijk.

BREDA, den 28sten April 1833.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

* * Diegenen, welke papieren onder zich of iets te vorderen mogten hebben van, of verschuldigd zijn aan den Heer C. E. VLAANDEREN OLDENZEEL, in leven Commissaris Speciaal van Politie te *Tilburg* en aldaar onlangs overleden, gelieven hiervan opgaaf of betaling te doen, ten kantore van den Notaris BOSSERS te *Loon-op-Zand*, vóór ultimo Mei 1833.

* * Er wordt gevraagd, IEMAND die genegen is, om ter gelegenheid van het Kamp bij *Oirschot*, tegen den *eersten* Junij aanstaande, aldaar eene behoorlijke *TENT*, benevens benoodigdheden in gereedheid te hebben om SOCIETEIT en TAFEL te kunnen houden voor Heeren Officieren, van het 2de Bataillon der 1ste Afdeeling Mobiele Schutterij van *Noord-Holland*.

Men adressere zich onverwijld, met opgave der voorwaarden liefst, zoo mogelijk, in Persoon bij den Kwartiermeester van opgemeld Bataillon te *Erp* in de Provincie *Noord-Braband*.

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie derzelve Beleen-Bank, op Woensdag den 12den Junij aanstaande, aanvangende, des morgens ten *tien* en des namiddags ten *twee* ure, aan het Lokaal der Bank in het openbaar doen Verkoopen:

De verstane PANDEN van de maanden Januarij, Februarij en Maart 1832. Zullende de Goederen daags te voren, te rekenen op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de verkoopbaar vervallen Panden kunnen lossen of daarvan de Interessen aanzuiveren vóór of uiterlijk op Dingsdag den 4den Junij te voren.

BREDA, den 8sten Mei 1833.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

ZUIVER GEPREPAREERD

AARDAPPELENMEEL.

Gefabriceerd te Ubbergen *bij Nymegen.*

De goede eigenschappen van dit AARDAPPELENMEEL welke in allen opzigte gelijk zijn, aan het welbekende en in teeringachtige Ziekte, Borstkwalen enz., met het beste gevolg gebruikt wordende *Arrowroth* zijn te algemeen bekend, dan dat hetzelve eenige aanprijzing zoude behoeven, het menigvuldig debiet, dat wij sedert eenige jaren reeds in de meeste steden van ons Vaderland, zelfs Buitenlands hebben mogen ondervinden, getuigt genoegzaam van deszelfs nuttigheid, zoo in Geneeskundig als Huishoudelijk gebruik, om daarvan Koekjes, Puddings, Taarten, Soepen, Sous en Vlá, enz., enz., als bijna onontbeerlijk beschouwd worden.

De ondergeteekenden nemen de vrijheid, zich tot het leveren van dit, in zuiverheid, kleurheid en deugdzaamheid onverbeterlijk Meel, aan Heeren Debitanten, onder de verzekering van prompte, spoedige en zeer civiele bediening aan te bevelen.

J. VAN REES & ZOON.

INTEEKENING

Op eene Nederduitsche uitgaaf van het werk:

Verhaal van de belegering der CITADEL VAN ANTWERPEN *door het Fransche Leger in December* 1832.

Voorafgegaan van eene Inleiding, bevattende eene schets van Fortificatie, van Aanval en van Verdediging; en gevolgd 1°. door een breedvoerig uitslaand plan of kaart der omstreken; 2°. door eene fraaije groote kaart der Schelde en 3°. door bijlagen, door J. W. T. *voormalig Officier der Genie.*

Welk Werk in gr. 8°. op velijn papier, zal worden uitgegeven door de Boekhandelaars JOH. NOMAN en ZOON, te *Zalt Bommel*; die voor eene allezins nette uitvoering zorg zullen dragen. — De prijs is bij Inteekening *f* 2,40, welke Inteekening open staat tot den 1sten Junij 1833.

Uitgevers vleijen zich dat het lezend Publiek, eene goede vertaling van dit werk welkom zijn, daar de belegering der Citadel van Antwerpen eene gebeurtenis is, die geheel Europa tot zich getrokken heeft en dit Werk ook buitendien geheel onpartijdig geschreven is.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.